Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Resurssipoliittinen Osasto

Lausunto

19 .9.2013

FI.PLM.2013-4519
694/00.04.99/2013

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VM008:00/2013, 5.9.2013

Lausunto kansallisen palveluväylän viitearkkitehtuurista ja toteutussuunnitelmasta

Valtiovarainministeriön JULKICT-toiminto on pyytänyt lausuntoa kansallisen palveluväylän viitearkkitehtuurista sekä palveluväylän toteutussuunnitelmaluonnoksesta. Kansallinen palveluväylä on tiedonvälityskonsepti, jossa eri toimintaympäristön palveluiden tarvitsema tieto on saatavilla avoimien rajapintojen yli kaikille tietoa tarvitseville. Kansallinen palveluväylä toimii olemassa olevien väyläratkaisujen yhdistäjänä sekä tarjoaa siihen liittyville tietojärjestelmille yhtenäisen tavan päästä tietoihin käsiksi.

Puolustusministeriön lausunto keskittyy muutamiin tietoturvallisuutta koskeviin yksityiskohtiin. Puolustusministeriön lausunto ei sisällä Puolustusvoimien tai Puolustushallinnon Rakennuslaitoksen lausuntoja.

Tavoitetilassa palveluväylää käyttävät niin yksityishenkilöt, yritykset, kunnalliset toimijat ja valtion viranomaiset. Tavoitetilassa palveluväylästä muodostuu **merkittävä osa kriittistä kansallista informaatioinfrastruktuuria**, johon kohdistuu vakavia tietoturvan luottamuksellisuuteen, käytettävyyteen kuin eheyteenkin liittyviä uhkia niin harrastelijahakkerien, ammattirikollisten kuin valtiollisesti organisoidun tiedustelu/vakoilutoiminnan (esim. avainhenkilötiedustelu) toimesta.

Luonnostellussa viitearkkitehtuurissa on hyvin vajavaisesti otettu kantaa palveluväylän kautta välitettäviin muun muassa arkaluonteisia henkilötietoja (esim. JulkL 621/1999 24.1 32k) käsitteleviin palveluihin/tiedonsiirtotapahtumiin. PLM pitää tällaisen salassa pidettävän tietoaineiston käsittelyä palveluväylässä erittäin luonnollisena ja yleisenä, ellei jopa käytännössä vakiotapahtumana yksityishenkilön, palveluntuottajan tai viranomaisten välillä.

Edellä mainituin perustein:

a) sivun 25 taulukon kolmanneksi viimeisen rivin "eri suojaustasojen tietoaineistojen välittäminen" tulee nostaa korkeimmalle prioriteettitasolle.
b) luvussa 4.4 sivun 28 tietoturvamääritykset tietoturvatasojen korkean tason vaatimusten katsotaan VAHTI 3/2011 viitteen perusteella koskevan lähinnä ICT-hankintoja. Määritys on soveltuva ja riittävä näin tulkittuna, kuten myös seuraavan rivin "varautuminen osalta".
c) sen sijaan luvun 4.4 sivun 28 tietoturvamääritykset taulukon rivi "Katakri II: korotettu taso" tulee jakaa kahteen eri riviin:

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

3.1 Salassa pidettävien tietojen välittäminen ja käsittely palveluväylässä ja keskitetyissä palveluissa	kriittinen	Palveluväylän keskitetty ratkaisukokonaisuus ja sen käyttöympäristö sekä ylläpito täyttävät Katakri II korotetun tason vaatimukset. Palvelun tulee olla auditoitu ja akkredoitu toimivaltaisen viranomaisen (L1406/2011) toimesta. Palveluväylän, sen ylläpidon ja operoinnin sekä siihen liitettyjen yleis- ja substanssipalvelujen tietoturvallisuutta valvotaan erityisellä tietoturvan hallinnan prosessilla (kts. kommentti lukuihin 6.3.1, 6.3.2 liittyen).
3.2 Salassa pidettävien tietojen välittämin ja käsittely yleis- ja substanssipalveluissa	kriittinen	Palvelun tarjoaja määrittää palvelun tavoitellun tietoturvatason. Perusturvatasolla palvelun tulee olla auditoitu ja akkredoitu toimivaltaisen tarkastuslaitoksen (L1405 tai L1406/2011) toimesta. Korotetulla tasolla palveluväylään liitettävän palvelun tulee olla auditoitu ja akkredoitu toimivaltaisen viranomaisen (L1406/2011) toimesta. Palveluväylän, sen ylläpidon ja operoinnin sekä siihen liitettyjen yleis- ja substanssipalvelujen tietoturvallisuutta valvotaan erityisellä tietoturvan hallinnan prosessilla (kts. kommentti lukuihin 6.3.1, 6.3.2 liittyen).

d) sivun 29 taulukon yleisiin vaatimuksiin tulee kolmelle ensimmäiselle riville lisätä teksti ”vähintään korotetulle tietoturvatasolle”.
e) useissa kohdissa asiakirjaa (esim. kuva sivulla 45, ensimmäinen rivi sivulla 51 jne.) viitataan TLS:ään salausprotokollana, jolla suojataan internet-sovellusten tietoliikenne ip-verkkojen yli. Ottaen huomioon teknologian kehittymisen ja hyökkäykset varmennepalveluja ja varmenteita käyttäviä sovelluksia vastaan, esitetään asiakirjan johdannon toisen kappaleen mukaisesti, ettei asiakirjassa otettaisi kantaa toteutusteknologiaan.
f) Lukuun 6.3.1 ja 6.3.2 tulee lisätä palveluväylän tietoturvallisuuden hallintaprosessi kuten sivulla 58 kohdassa ICT-palveluiden hallinnan keskeisistä prosesseista välillisesti viitataankin.

Osastopäällikkö Jukka Juusti

Tietohallintojohtaja Teemu Anttila

Tiedoksi Pääesikunta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi